

Suvestinė redakcija nuo 2016-05-01 iki 2017-04-30

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-01-30, i. k. 2014-00735

**VALSTYBINĖS ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS
INSPEKCIJOS VIRŠININKAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL BRANDUOLINĖS SAUGOS REIKALAVIMŲ BSR-1.4.2-2014
„BRANDUOLINĖS ENERGETIKOS OBJEKTO STATYBOS VADYBA“ PATVIRTINIMO**

2014 m. sausio 29 d. Nr. 22.3-22
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 4 straipsnio 1 punktu ir 11 straipsnio 1 punktu:

1. T v i r t i n u Branduolinės saugos reikalavimus BSR-1.4.2-2014 „Branduolinės energetikos objekto statybos vadyba“ (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. Branduolinės saugos reikalavimai BSR-1.4.2-2014 „Branduolinės energetikos objekto statybos vadyba“ netaikomi statybos rangos ir saugai svarbių produktų pirkimo sutartims, sudarytoms iki šio įsakymo įsigaliojimo;

2.2. šis įsakymas įsigalioja 2014 m. gegužės 1 d.

Viršininkas

Michail Demčenko

PATVIRTINTA
Valstybinės atominės energetikos
saugos inspekcijos viršininko
2014 m. sausio 29 d.
įsakymu Nr. 22.3-22

BRANDUOLINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI BSR-1.4.2-2014

BRANDUOLINĖS ENERGETIKOS OBJEKTO STATYBOS VADYBA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Branduolinės saugos reikalavimai BSR-1.4.2-2014 „Branduolinės energetikos objekto statybos vadyba“ (toliau – Reikalavimai) nustato reikalavimus licencijos turėtojo vadybos sistemos dokumentams, aprašantiems statybą, vykdant saugai svarbių branduolinės energetikos objekto konstrukcijų, sistemų ir komponentų statybos darbus branduolinės energetikos objekto statybos, eksploatavimo, eksploatavimo nutraukimo ir uždarytų radioaktyviųjų atliekų atliekynų priežiūros metu.

2. Šie Reikalavimai privalomi pareiškėjams, kurie kreipiasi į Valstybinę atominės energetikos saugos inspekciją dėl licencijų, nurodytų šių Reikalavimų 3.2 punkte nurodyto teisės akto 22 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose, išdavimo ir asmenims, turintiems Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos išduotas šių Reikalavimų 3.2 punkte nurodyto teisės akto 22 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose nurodytas licencijas (toliau – licencijos turėtojai), taip pat asmenims, kurių veikla susijusi su saugai svarbių branduolinės energetikos objekto konstrukcijų, sistemų ir komponentų statybos darbais, įskaitant saugai svarbių branduolinės energetikos objekto konstrukcijų, sistemų ir komponentų gamybą ir surinkimą, montavimą, statybos techninę priežiūrą, bandymus ir patikrinimus, taip pat branduolinės energetikos objekto modifikacijas, kurių metu atliekami saugai svarbių branduolinės energetikos objekto konstrukcijų, sistemų ir komponentų statybos darbai.

II SKYRIUS NUORODOS

3. Reikalavimuose pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus:

- 3.1. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymas;
- 3.2. Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymas;
- 3.3. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
- 3.4. Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymas;
- 3.5. Branduolinės energetikos srities veiklos licencijų ir leidimų išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl branduolinės energetikos srities veiklos licencijų ir leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. sausio 27 d. nutarimo Nr. 103 „Dėl veiklos branduolinėje energetikoje licencijavimo nuostatų patvirtinimo“ ir jį keitusio nutarimo pripažinimo netekusiais galios“;

3.6. Branduolinės saugos reikalavimai BSR-1.4.1-2016 „Vadybos sistema“, patvirtinti VATESI viršininko 2010 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. 22.3-56 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.4.1-2016 „Vadybos sistema“ patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

3.7. Branduolinės saugos reikalavimai BSR-1.8.2-2015 „Branduolinės energetikos objekto modifikacijų kategorijos ir modifikacijų atlikimo tvarkos aprašas“, patvirtinti VATESI viršininko 2011 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. 22.3-99 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.8.2-2015 „Branduolinės energetikos objekto modifikacijų kategorijos ir modifikacijų atlikimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

III SKYRIUS

SĄVOKOS

4. Reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka Reikalavimų 3 punkte nurodytuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

IV SKYRIUS

SUTRUMPINIMAI

- 5. Reikalavimuose vartojami šie sutrumpinimai:
- 5.1. BEO – branduolinės energetikos objektas;
- 5.2. KSK – BEO konstrukcijos, sistemos ir (ar) komponentai;
- 5.3. SS – saugai svarbus (-ūs);
- 5.4. TATENA – Tarptautinė atominės energijos agentūra;
- 5.5. VATESI – Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija.

V SKYRIUS

VADYBOS SISTEMA BEO STATYBAI

PIRMASIS SKIRSNIS

LICENCIJOS TURĖTOJO ATSAKOMYBĖ

6. Licencijos turėtojas turi kontroliuoti visą su BEO SS KSK statyba susijusią veiklą.

7. Licencijos turėtojas yra atsakingas už statomus SS KSK taip, kaip nustatyta teisės aktuose. Licencijos turėtojas gali sudaryti sutartį statybos darbams atlikti, tačiau jis visiškai atsako už statomo BEO branduolinę saugą, radiacinę saugą ir fizinę saugą, ir už statybos techninės priežiūros organizavimą ir atlikimą.

8. Licencijos turėtojas turi užtikrinti tinkamą su SS KSK statyba susijusių procesų valdymą. Šie procesai apima:

8.1. vadybos sistemos dokumentų, užtikrinančių tinkamą statybos darbų kokybę ir branduolinę, radiacinę ir fizinę saugą, sukūrimą ir įgyvendinimą pagal šių Reikalavimų ir Reikalavimų 3.6 punkte nurodyto teisės akto nuostatas;

8.2. KSK patikrinimų, atliekamų statybos metu, programos ir pripažinimo tinkamu eksploatuoti programos (toliau kartu vadinama – patikrinimų programa), nurodytų šių Reikalavimų 3.5 punkte nurodytame teisės akte, rengimą. Šioje patikrinimų programoje turi būti nurodyti BEO statinio projekte ir normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose bei branduolinės saugos normatyviniuose techniniuose dokumentuose (toliau kartu vadinama – normatyviniai techniniai dokumentai) nurodyti SS KSK patikrinimai, bandymai ir įvertinimai, saugai svarbaus produkto (toliau – produktas) kokybės priežiūra, apžiūros;

8.3. kompetentingų darbuotojų, suprantančių BEO saugos principus, taip pat galinčių tinkamai planuoti, kontroliuoti ir vertinti saugai svarbių produktų tiekėjų (toliau – tiekėjų) darbą, atitinkamai detalizuoti reikalavimus tiekėjams ir taikyti tinkamus normatyvinius techninius dokumentus, būtino skaičiaus nustatymą ir šio darbuotojų skaičiaus užtikrinimą;

- 8.4. aiškų atsakomybės už SS KSK statybos procesų vykdymą priskyrimą ir apibrėžimą;
- 8.5. patikrinimų programose nurodytų patikrinimų, bandymų ir įvertinimų, produkto kokybės priežiūros, apžiūrų atlikimą;
- 8.6. VATESI informavimą apie BEO projekto pakeitimus, galinčius turėti įtakos BEO branduolinei, radiacinei ir fizinei saugai, kaip nustatyta šių Reikalavimų 3.7 punkte nurodytame teisės akte;
- 8.7. SS KSK dokumentų rengimą ir saugojimą, atsižvelgiant į tokių dokumentų svarbą valdant senėjimą ir atliekant periodinius saugos įvertinimus, atliekamus visais BEO gyvavimo etapais.
9. Licencijos turėtojas turi skirti (samdyti) BEO statinio statybos techninį priežiūrėtoją, kuris teisės aktų nustatyta tvarka yra atsakingas už SS KSK normatyvinę kokybę ir turi užtikrinti, jog SS KSK atitinka normatyvinių techninių dokumentų reikalavimus. BEO statinio statybos techninis priežiūrėtojas taip pat turi kitas 3.3 punkte nurodyto teisės akto 16 straipsnyje nustatytas pareigas.

ANTRASIS SKIRSNIS SAUGOS KULTŪRA

10. Siekdamas užtikrinti priimtina saugos kultūros lygį vykdant BEO SS KSK statybos darbus, licencijos turėtojas turi vadovautis šių Reikalavimų 3.6 punkte nurodytu teisės aktu ir šiais Reikalavimais.
11. Licencijos turėtojas turi užtikrinti visų SS KSK tiekėjų tinkamą supratimą apie SS KSK numatytas saugos funkcijas ir apie padarinius, kurie gali atsirasti BEO pripažinimo tinkamu eksploatuoti ar eksploatavimo metu, jei vykdant statybos darbus bus nesilaikoma šiems darbams nustatytų reikalavimų arba jie bus netinkamai vykdomi dėl netinkamo supratimo apie SS KSK įtaką BEO branduolinei saugai, radiacinei saugai, fizinei saugai ir licencijos turėtojo vadybos sistemos dokumentų nesilaikymo.
12. Licencijos turėtojo vadybos sistema turi skatinti ir plėtoti visų tiekėjų saugos kultūrą.
13. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad visi SS KSK statybą įgyvendinantys dokumentai būtų rengiami atsižvelgiant ir į branduolinės saugos normatyvinius techninius dokumentus.
14. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad tiekėjo darbuotojai būtų susipažinę su jų BEO statybos srityje taikomais branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų reikalavimais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

15. Licencijos turėtojas turi nustatyti reikalavimus tiekėjo saugos kultūrai. Pasirinkdamas tiekėją licencijos turėtojas turi įvertinti tiekėjo saugos kultūros atitikimą licencijos turėtojo nustatytiems reikalavimams ir vėliau vykdyti tiekėjo saugos kultūros priežiūrą statybos metu. Licencijos turėtojas turi vykdyti ne tik tiekėjo, bet ir jo subrangovų vertinimą ir tikrinimą, atsižvelgdamas į jų veiklos įtaką branduolinei saugai, radiacinei saugai ir fizinei saugai.

TREČIASIS SKIRSNIS DIFERENCIJUOTAS POŽIŪRIS

16. Išteklių skyrimas turi būti diferencijuojamas atsižvelgiant į statomų SS KSK įtaką saugai.
17. Taip pat skiriant išteklius turi būti atsižvelgta į šiuos aspektus:
- 17.1. SS KSK atitikties įvertinimo ir techninės būklės vertinimo procesus;
- 17.2. SS KSK patikrinimų ir bandymų apimtį, įskaitant tuos, kurie numatyti licencijos turėtojo patikrinimų programose;

- 17.3. naudojamus produktus, procedūrų aprašus, įrašus ir kitus dokumentus;
- 17.4. veiklas, susijusias su pirmą kartą tokios rūšies produkto ar inžinerinio sprendimo naudojimu;
- 17.5. riziką, susijusią su statybos darbais.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SS KSK IR SS KSK DOKUMENTŲ ATSEKAMUMAS

18. Licencijos turėtojas turi užtikrinti SS KSK ir SS KSK dokumentų atsekamumą nuo suderinto BEO statinio projekto iki statybos užbaigimo. Licencijos turėtojas vadybos sistemos dokumentuose turi nustatyti reikalavimus SS KSK dokumentų sistemingam kaupimui ir išsaugojimui. Atsekamumo procesas turi apimti:

- 18.1. suderinto BEO statinio projekto brėžinius ir brėžinius su žyma „Taip pastatyta“;
- 18.2. gamybos ir surinkimo darbo brėžinius;
- 18.3. patikrinimų įrašus;
- 18.4. SS KSK atsekamumą statybvietėje, įskaitant identifikavimo žymėjimą;
- 18.5. statybos darbų ir bandymų atlikimo aprašymus;
- 18.6. projektinius skaičiavimus;
- 18.7. BEO statinio projekto pakeitimų ir neatitikimų BEO statinio projektui ir (arba) normatyviniams techniniams dokumentams (toliau – neatitikimai) dokumentus.

19. Licencijos turėtojas turi užtikrinti nuotraukų ir, prireikus, vaizdo ir (arba) kompiuterinio modeliavimo įrašų kaupimą tų vietų, kurios vėliau bus sunkiai prieinamos arba veikiamos intensyvios jonizuojančiosios spinduliuotės. Šiuose statybos eigos ir (arba) atliktų statybos darbų nuotraukose ir įrašuose turi būti SS KSK identifikavimo ženklai. Šios nuotraukos ir įrašai turi būti kaupiami su aprašomosiomis antraštėmis licencijos turėtojo vadybos sistemos dokumentuose nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS

KOMUNIKACIJOS VALDYMAS

20. Licencijos turėtojas turi užtikrinti licencijos turėtojo, projektuotojo ir tiekėjų užduočių apibrėžimą ir nustatyti komunikacijos tarp šių šalių valdymą. Komunikacijos valdymas turi būti nurodytas vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, ir turi būti tinkamai įtrauktas į sutartinius ir produktų įsigijimo dokumentus.

21. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, licencijos turėtojas turi nurodyti būdus, kaip nustatyti ir spręsti tarp tiekėjų išylančius klausimus, pavyzdžiui, dėl statybos tvarkaraščio, statybos darbų atlikimo, įrankių, darbo erdvės. Licencijos turėtojas turi paskirti asmenį, kuris būtų atsakingas už tokių statybvietėje išylančių klausimų sprendimą.

22. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, licencijos turėtojas turi nustatyti keitimosi informacija būdą tarp projektuotojo ir licencijos turėtojo, tarp licencijos turėtojo ir tiekėjų, taip pat tiekėjų pateiktų pastabų ir klausimų, susijusių su projekto dokumentais, sprendimo būdus.

23. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, licencijos turėtojas turi nurodyti, kaip turi būti teikiami ir tvarkomi tiekėjų pasiūlyti projekto dokumentų pakeitimai. Jei pasiūlymas turi įtakos branduolinei, radiacinei, fizinei saugai, šiose vadybos sistemos dokumentuose turi būti nurodytas pakeitimų derinimas su VATESI, kaip nustatyta šių Reikalavimų 3.7 punkte nurodytame teisės akte.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ATLIKTŲ DARBŲ PERDAVIMAS–PRIĖMIMAS

24. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, licencijos turėtojas turi nustatyti atliktų darbų perdavimo-priėmimo tvarką.

25. Perduodant SS KSK ir (arba) statybos vietą iš vieno statybos dalyvio kitam:

25.1. SS KSK ir (arba) statybos vieta turi būti abiejų šalių nustatyta ir suderinta;

25.2. abu statybos dalyviai turi kartu statybos vietoje atlikti SS KSK ir (arba) statybos vietos apžiūrą ir (arba) patikrinimą;

25.3. atliktų darbų perdavusio statybos dalyvio darbai ir koreguojantys veiksmai gali būti atliekami tik gavus leidimą iš SS KSK ir (arba) statybos vietą perėmusio statybos dalyvio.

26. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, licencijos turėtojas turi nustatyti ir detalizuoti, kaip ir kokia tvarka bus užtikrinta, kad:

26.1. patikrintas perduodamų-priimamų SS KSK dokumentų išsamumas ir tikslumas;

26.2. atlikti bandymai, patvirtinantys, kad SS KSK yra pastatyti, pagaminti ir sumontuoti pagal BEO statinio projektą ir normatyvinius techninius dokumentus, atliktas bandymų rezultatų priimtinojo įvertinimas ir dokumentavimas;

26.3. bus nustatytas bet koks SS KSK neatitikimas BEO statinio projektui ir normatyviniams techniniams dokumentams, SS KSK nebaigti statybos darbai nustatyti ir įvertinti, ir bus galima tinkamai atlikti SS KSK bandymus ir patikrinimus, numatytus BEO patikrinimų programoje;

26.4. SS KSK nebaigto statybos darbo atlikimas suplanuotas ir įtrauktas į statybos darbų tvarkaraštį;

26.5. inžinerinių sistemų pajungimo vietos (galutiniai taškai), perduodamų sistemų ar įrenginio ribos, sistemos ar įrenginio perduodamos dalys aiškiai nurodytos perdavimo-priėmimo dokumentuose su tinkamai apibrėžta padėtimi (pavyzdžiui, nurodoma, kad sklendės turi būti uždarytos arba atidarytos, jungikliai turi būti įjungti arba išjungti ir panašiai);

26.6. parengti su perduodamų SS KSK patikrinimais susiję įrašai ir dokumentai;

26.7. statybos dalyvių atsakomybės perdavimas patvirtintas dokumentais;

26.8. BEO statinio projekto brėžiniai, pažymėti žyma „Taip pastatyta“, perduoti kartu su atitinkamais tiksliais brėžiniais, detalizuojančiais SS KSK išdėstymą;

26.9. visi perduodami SS KSK turi identifikavimo žymėjimus;

26.10. nurodyti visi laikinieji įrenginiai.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

IŠTEKLIŲ VALDYMAS

27. Licencijos turėtojas turi įvertinti, planuoti ir užtikrinti SS KSK statybos išteklius.

28. Valdydamas savo išteklius, licencijos turėtojas turi nustatyti būtiną kompetentingų darbuotojų skaičių SS KSK statybos darbų techninės priežiūros ir sutarčių sudarymo procesuose ir užtikrinti šių darbuotojų skaičiaus turėjimą.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

TIEKĖJŲ VERTINIMAS IR ATRANKA

29. Tiekėjų vertinimai ir atranka turi būti vykdomi vadovaujantis licencijos turėtojo nustatytais ir patvirtintais atrankos kriterijais, kaip nurodyta Reikalavimų 3.6 punkte nurodyto teisės akto 86 punkte. Nustatydamas tiekėjų vertinimo ir atrankos kriterijus, licencijos turėtojas turi atsižvelgti į:

29.1. BEO statinio projekto, normatyvinių techninių dokumentų ir kitų teisės aktų reikalavimus;

29.2. KSK ar paslaugos įtaką BEO branduolinei saugai, radiacinei saugai ir fizinei saugai;

29.3. patirtį analogiško produkto tiekėjo vertinime ir atrankoje, kurią turi turėti licencijos turėtojo darbuotojai, dalyvaujantys tiekėjų vertinime ir atrankoje;

29.4. patirtį, kurią turi turėti tiekėjas analogiško produkto gamyboje ir (arba) tiekime;

29.5. produkto ar inžinerinio sprendimo ypatumus, kai tokios rūšies produktas ar inžinerinis sprendimas naudojamas pirmą kartą;

29.6. statybos darbo ar paslaugos sudėtingumą;

29.7. atitikties įvertinimus ir techninės būklės vertinimus, būtinus darbui ar paslaugai atlikti;

29.8. dokumentus (pavyzdžiui, atitikties sertifikatas, atitikties vertinimo įstaigos išvada, skaičiavimai, kompiuterinis modeliavimas ir kita), patvirtinančius, kad tinkama SS KSK kokybė gali būti pasiekta;

29.9. būtinybę pasitelkti organizacijas (pavyzdžiui, atitikties kontrolės įstaigą, atitikties vertinimo įstaigą, paskirtąją įstaigą ir kitas), kurios atliktų saugai svarbaus produkto, proceso ir (arba) paslaugos, tiekėjo kokybės sistemos, darbuotojų kvalifikacijos atlikti tam tikrą darbą įvertinimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

30. Licencijos turėtojas privalo įvertinti visų SS KSK tiekėjo subrangovų tinkamumą prieš subrangovams pradedant vykdyti darbus ir užtikrinti jų darbo kontrolę, kaip nustatyta šių Reikalavimų 3.6 punkte nurodyto teisės akto 104 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

31. Licencijos turėtojas, atlikdamas kiekvieno tiekėjo kvalifikacijos vertinimą, turi atsižvelgti į užduotis, kurias tiekėjai turi įvykdyti bei į jų įtaką BEO branduolinei saugai, radiacinei saugai ir fizinei saugai.

32. Licencijos turėtojas privalo įgyvendinti tiekėjų kontrolės sistemą atsižvelgdamas į šių Reikalavimų 15 ir 29 punktuose nustatytus kriterijus ir į Reikalavimų 3.6 punkte nurodyto teisės akto 87 punktą bei į reikalavimus konkrečiam produktui. Taip pat turi būti vertinama tiekėjo:

32.1. techninė įranga;

32.2. darbuotojų kvalifikacija;

32.3. gaminamo SS statybos produkto eksploatacinių savybių atitikimas normatyvinių techninių dokumentų ir teisės aktų reikalavimams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

33. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad tiekėjų vadybos sistema būtų orientuota į reikalavimus SS KSK ar paslaugai ir atitiktų šių Reikalavimų ir Reikalavimų 3.6 punkte nurodyto teisės akto 91 punkto nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

DEVINTASIS SKIRSNIS PROJEKTO DOKUMENTŲ TIKRINIMAS IR TAISYMAS

34. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad visa projektuotojo pateikta informacija būtų pakankamai aiški ir būtų pateikta visiems tiekėjams, kurių veikla susijusi su SS KSK statyba, naudojimu, bandymais, pripažinimu tinkamais eksploatuoti.

35. Licencijos turėtojas turi tikrinti BEO statinio projekto SS KSK brėžinius, techninės specifikacijos žymenis ir dokumentus, kuriuose aprašomi SS KSK statybos, pripažinimo tinkamu eksploatuoti ir eksploatavimo techniniai sprendimai.

36. Licencijos turėtojas turi patikrinti, kad BEO statinio projekto techninėje specifikacijoje be normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytų projekto sprendinių įgyvendinimo sąlygų taip pat būtų pateiktos nuorodos į atitinkamus normatyvinius techninius dokumentus, kuriuose nurodyti reikalavimai SS KSK, jų patikrinimams, bandymams ir priežiūrai nurodant normatyvinių techninių dokumentų pirmenybę. BEO statinio projekto techninėje

specifikacijoje taip pat turi būti nurodyti:

- 36.1. BEO SS KSK;
- 36.2. BEO SS KSK charakteristikos, kurios turi įtakos branduolinei saugai, radiacinei saugai ir (ar) fizinei saugai;
- 36.3. kokiomis priemonėmis užtikrinamos charakteristikos, nurodytos Reikalavimų 36.2 punkte.

37. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad BEO statinio projekto įgyvendinimą detalizuojantys dokumentai atitiktų normatyvinių techninių dokumentų, licencijų galiojimo sąlygų ir teisės aktų reikalavimus.

38. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, turi būti nustatyta tvarka, kaip patikrinami ir bandomi SS KSK, jeigu normatyviniuose techniniuose dokumentuose nepateikti reikalavimai dėl jų patikrinimų ir bandymų.

39. SS KSK gamyba, surinkimas, montavimas, įrengimas gali prasidėti tik po to, kai parengti būtini SS KSK kokybei užtikrinti reikalavimai ir SS KSK projekto dokumentai. Šiuos dokumentus turi patvirtinti licencijos turėtojas.

40. Reikalavimų 39 punkte nurodytuose reikalavimuose SS KSK kokybei užtikrinti turi būti pateikta ši informacija:

- 40.1. BEO SS KSK, kurie turi būti išbandyti ar patikrinti;
- 40.2. charakteristikos ir reikalavimai jų vertėms;
- 40.3. bandymo ar patikrinimo tipai (pavyzdžiui, medžiagų bandymai, surinkimo patikrinimai, statybos patikrinimai, funkcionavimo bandymai, patikrinimai eksploataavimo metu);
- 40.4. patikrinimo procedūros ir, jei reikia, matavimo ir bandymų įranga, kuri turi būti naudojama;
- 40.5. patikrinimų ir bandymų apimtis;
- 40.6. patikrinimai, kurie turi būti atliekami gamybos, surinkimo, statybos, pripažinimo tinkamu eksploatuoti ir eksploataavimo metu;
- 40.7. tikrinanti šalis (pavyzdžiui, gamintojas, tiekėjas, licencijos turėtojas, įgaliotos ar paskirtos įstaigos, kompetentingos institucijos);
- 40.8. reikalavimai taikomi bandymų ir patikrinimų registravimui.

41. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, licencijos turėtojas turi numatyti nuostatas dėl BEO statinio projekto pakeitimų ir pataisymų bei tiekėjų informavimo. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad tiekėjai nenaudotų neteisingų ar negaliojančių dokumentų ir kad užduotys būtų atliekamos tik vadovaujantis galiojančiais dokumentais.

42. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, turi būti nustatyta, BEO statinio projekto pakeitimų ir patikslinimų peržiūros, visų pakeistų ir patikslintų BEO statinio projekto dalių žymėjimo ir įregistravimo tvarka. Planuojami BEO statinio projekto pakeitimai, turintys įtakos BEO branduolinei, radiacinei ir fizinei saugai, turi būti derinami su VATESI šių Reikalavimų 3.7 punkte nurodyto teisės akto nustatyta tvarka.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

NEATITIKIMAI IR JŲ ŠALINIMO VEIKSMAI

43. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, turi būti nustatyta SS KSK neatitikimų registravimo, neatitikimų įrašų saugojimo ir neatitikimų šalinimo tvarka.

44. Licencijos turėtojas turi įdiegti pranešimų apie BEO SS KSK statybos metu nustatytų neatitikimų teikimo procesą. Šis procesas turi numatyti galimybę apie šiuos neatitikimus anonimiškai pranešti licencijos turėtojui.

45. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad kiekvienam SS KSK tiekėjui būtų žinoma, kad jis privalo pranešti apie aptiktus neatitikimus licencijos turėtojui.

46. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad:

- 46.1. neatitikimų šalinimo veiksmai būtų vertinami atsižvelgiant į jų įtaką branduolinei saugai, radiacinei saugai ir (ar) fizinei saugai;

46.2. į neatitikimų vertinimą ir šalinimą būtų įtraukti tinkamos kvalifikacijos ekspertai ir projektuotojai;

46.3. neatitikimai būtų stebimi, iki kol bus pašalinti, ir būtų užtikrinta neatitikimų šalinimo veiksmų priežiūra;

46.4. neatitikimų šalinimo veiksmų dokumentai būtų tikrinami ir saugomi.

47. Licencijos turėtojas ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius turi pateikti VATESI ataskaitą apie statybos metu nustatytus BEO SS KSK neatitikimus ir šių neatitikimų šalinimo veiksmus.

VI SKYRIUS STATYBOS PROCESŲ VALDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS STATYBOS DARBŲ PLANAVIMAS, TVARKARAŠČIŲ SUDARYMAS, DARBŲ EIGA

48. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad būtų parengtas statybos darbų tvarkaraštis. Tvarkaraštyje turi būti pateikiama ši informacija:

48.1. planuojami statybos darbai;

48.2. planuojamų darbų eiga ir trukmė;

48.3. planuojamų darbų ištekliai.

49. Statybos metu licencijos turėtojas turi nuolat tikrinti ir, prireikus, tikslinti statybos darbų tvarkaraštį ir užtikrinti jo perdavimą susijusiems tiekėjams.

50. Statybos darbų planavimas, tvarkaraščių sudarymas ir darbų eiga turi apimti technologinių etapų patikrinimus ir bandymus.

51. Planuojant statybos darbus, sudarant tvarkaraščius ir nustatant darbų eigą, licencijos turėtojas turi įvertinti SS KSK gamybą ir surinkimą, atliekamus už statybvietės ribų.

52. Statybvietėje atliekami gamybos, surinkimo, montavimo darbai, patikrinimai ir bandymai turi būti grindžiami BEO statinio projekto techninėmis specifikacijomis, normatyviniais techniniais dokumentais, BEO statinio projekto brėžiniais ir tvarkaraščiais.

53. SS KSK statybos metodo tinkamumą turi patvirtinti BEO statinio projekto vadovas. Licencijos turėtojas turi užtikrinti SS KSK statybos eigos priežiūrą ir tikrinimą. Pagaminti, surinkti, sumontuoti SS KSK ir (arba) atlikti statybos darbai neturi būti pažeisti bandymais ir (arba) kitais, po jų atliekamais, darbais.

ANTRASIS SKIRSNIS PIRKIMO DOKUMENTŲ RENGIMAS

54. Perkamiems SS KSK turi būti rengiamos pirkimo techninės specifikacijos. Šių pirkimo techninių specifikacijų rengimui turi būti nustatyta pirkimo techninių specifikacijų rengimo tvarka.

55. Į pirkimo technines specifikacijas turi būti įtraukti SS KSK reikalavimai, nustatyti projektavimo etape.

56. Licencijos turėtojas privalo užtikrinti, kad SS KSK saugos klasifikacija būtų įtraukta į pirkimo techninę specifikaciją, kad tiekėjai galėtų tinkamai nustatyti taikytinus SS KSK branduolinės saugos normatyvinius techninius dokumentus.

57. Pirkimo techninėje specifikacijoje turi būti nurodyta:

57.1. KSK saugos klasė;

57.2. taikymo sritis ir eksploatavimo sąlygos;

57.3. charakteristikos ir reikalavimai jų vertėms;

57.4. konstrukcinės ir kitos medžiagos;

57.5. gamybos, pripažinimo tinkamu eksploatuoti ir funkcionavimo bandymų ir patikrinimų

atlikimo ir priežiūros reikalavimai;

57.6. pradinių ir pakartotinių patikrinimų galimybės;

57.7. teisė suinteresuotoms šalims susipažinti su informacija, susijusia su gamyba ir patikrinimu;

57.8. reikalavimai ataskaitai ir teikiamiems dokumentams;

57.9. reikalavimai tvarkymui, sandėliavimui, transportavimui ir pakavimui;

57.10. identifikavimo žymėjimas;

57.11. reikalavimai švarai ir pašalinių medžiagų kontrolei.

58. Reikalavimų 57.8 nurodytuose dokumentuose turi būti:

58.1. atitikties sertifikatai ar deklaracijos;

58.2. tikrinimo ir bandymo rezultatai;

58.3. neatitikimų ataskaitos;

58.4. užsakymo registracija;

58.5. laikymo, montavimo, bandymų ir saugojimo instrukcijos;

58.6. eksploatavimo ir techninės priežiūros instrukcijos;

58.7. eksploatavimo ribos ir sąlygos;

58.8. reikalavimai darbuotojų mokymui;

58.9. atliktų darbų dokumentai;

58.10. žaliavų, komponentų, dalių ir jų kiekių sąrašas.

59. Kai SS KSK ar jų dalių pirkimus vykdo licencijos turėtojo rangovas, licencijos turėtojas vadybos sistemos dokumentuose turi nustatyti priemones, kuriomis bus užtikrintas šių Reikalavimų 54 - 58 punktų vykdymas.

TREČIASIS SKIRSNIS PASIRENGIMAS STATYBOS DARBAMS

60. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad projekto dokumentai ir licencijos turėtojo normatyviniai techniniai dokumentai būtų parengti iki tų statybos darbų, kurie pagal šiuos dokumentus bus vykdomi, pradžios. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, turi būti nustatyta tiekėjo patvirtinimo, kad jis turi tinkamą informaciją, būtiną statybos darbams pradėti, įskaitant tvarkaraščius, suderintus ir patvirtintus projekto dokumentus, ir yra susipažinęs su saugos kultūros reikalavimais, tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS APLINKOS SĄLYGOS

61. Licencijos turėtojas turi užtikrinti SS KSK aplinkos sąlygų stebėjimą statybos metu, įskaitant gamybą, surinkimą ir transportavimą.

62. Licencijos turėtojas turi nustatyti priemones, būtinas apsaugoti SS KSK nuo neigiamo aplinkos poveikio ir užtikrinti šių priemonių įgyvendinimą.

PENKTASIS SKIRSNIS ŠVARA IR VALYMAS

63. Licencijos turėtojas turi nustatyti tvarką priemonėms ir kontrolei, būtinoms apsaugoti SS KSK nuo išorinio ir vidinio užteršimo purvu, dulkėmis ir pašalinėmis medžiagomis. Šios priemonės turi apimti:

63.1. statybvietės, atskirų SS KSK kontrolės būdus ir metodus;

63.2. aplinkos sąlygų kontrolės metodus;

63.3. darbuotojų prieigos priežiūrą. Jei šios priežiūros atlikimui reikalingos švaros zonos, jos turi būti aiškiai pažymėtos, ir jų naudojimui pareiškėjas ar licencijos turėtojas turi parengti normatyvinius techninius dokumentus;

- 63.4. cheminių ir kitų medžiagų tinkamumą naudoti ir priežiūrą;
- 63.5. nenumatytų atvejų planus, jei apsaugos ir kontrolės priemonės neveikia.
64. Licencijos turėtojas turi parengti specialius reikalavimus švarai ir valymui tokių SS sistemų, kurių vidiniai paviršiai paprastai nėra prieinami vizualiai apžiūrai (pavyzdžiui, inžinerinės sistemos ir inžineriniai tinklai).
65. SS sistemoms, kurios turi būti valomos plovimo arba prapūtimo būdu, licencijos turėtojo vadybos sistemos dokumentuose turi būti nustatyti reikalavimai:
- 65.1. faktinio srauto patikrinimui pagal nustatytus saugos reikalavimus, atsižvelgiant į vietą, padėtį ir visų komponentų būklę;
- 65.2. pavojingų komponentų atitinkamam žymėjimui ir apsauginių priemonių įrengimui, siekiant išvengti netyčinių įjungimų;
- 65.3. visų prieinamų komponentų ir vamzdžių vidinių paviršių švaros tikrinimui;
- 65.4. kiekvieno komponento, kuris gali būti pažeistas valant (pavyzdžiui, nudruskinimo įrenginys, filtrai), izoliavimui ir apsaugai;
- 65.5. valomos sistemos angų sandarinimui;
- 65.6. įrenginių laikinų priemonių tikrinimui (pavyzdžiui, laikini vamzdynų dangčiai) prieš valymą ir jų pašalinimui po valymo;
- 65.7. kitų saugai svarbių veiksmų atlikimui.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

SS KSK ŽYMĖJIMAS, PRIĖMIMAS STATYBVIETĖJE, SANDĖLIAVIMAS, SAUGOJIMAS, TRANSPORTAVIMAS IR PAKAVIMAS

66. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, licencijos turėtojas privalo nustatyti reikalavimus SS KSK ir SS KSK statybos produktų priežiūrai ir patikrinimams nuo SS KSK ar SS KSK statybos produkto priėmimo statybvietėje iki BEO statybos užbaigimo, siekiant išvengti piktnaudžiavimo, netinkamo naudojimo, pažeidimo, gedimo ar savybių praradimo.

67. Reikalavimai SS KSK žymėjimui nurodyti Reikalavimų 3.6 punkte nurodyto teisės akto 100 punkte. Žymėjimo būdas turi būti toks, kad nepažeistų SS KSK, jo apsauginių ar padengimo medžiagų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

68. Licencijos turėtojas privalo užtikrinti, kad pristatomi į statybvietę SS KSK būtų patikrinti ir, jei jie neatitinka pirkimo specifikacijos ir normatyvinių techninių dokumentų reikalavimų, būtų pripažinti netinkamais naudoti. SS KSK priėmimas turi būti patvirtintas dokumentais, kaip nurodyta Reikalavimų 3.6 punkte nurodyto teisės akto 99 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

69. Licencijos turėtojas turi nustatyti tokių priemonių, kaip specialios kartono dėžės, konteineriai, apsauginės priemonės, kranai, keltuvai, manipulatoriai, transporto priemonės, kitos analogiškos priemonės ar įrenginiai, naudojimo tvarką, kad tvarkymo darbų pobūdis nepažeistų SS KSK. Tokių SS KSK operatoriai ir tvarkytojai turi būti kvalifikuoti. SS KSK tvarkymo, techninės priežiūros ir kėlimo įrenginiai turi būti naudojami ir prižiūrimi pagal normatyvinių techninių dokumentų ir teisės aktų reikalavimus.

70. Licencijos turėtojas turi įvertinti ir nustatyti reikalavimus SS KSK apsauginėms priemonėms SS KSK transportavimui tiek statybvietėje, tiek už jos ribų.

71. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad SS KSK saugojimas, sandėliavimas, laikymas, izoliavimas būtų atliekami taip, kaip nustatyta projektuotojų ir gamintojų, siekiant apsaugoti SS KSK iki jų įrengimo, montavimo ir surinkimo pradžios.

72. Licencijos turėtojas turi užtikrinti SS KSK sandėliavimo, saugojimo ir laikymo vietų įrengimą ir priežiūrą atsižvelgiant į šiuos aspektus:

- 72.1. švaros ir darbo vietų organizavimo praktiką;
- 72.2. reikalavimus priešgaisrinei saugai;
- 72.3. reikalavimus padengimams, izoliavimui, apvalkalams, įvorių apsaugai;
- 72.4. prevenciją nuo fizinio pažeidimo;
- 72.5. aplinkos poveikių kontrolę (pavyzdžiui, temperatūros ir drėgmės kontrolę);
- 72.6. planinę techninę priežiūrą ir remontą;
- 72.7. fizines ir chemines SS KSK savybes.

73. Licencijos turėtojas turi parengti patikrinimų, būtinų užtikrinti, kad SS KSK sandėliavimo, saugojimo ir laikymo sąlygos būtų palaikomos pagal nustatytus projektuotojų ir gamintojų reikalavimus, atlikimo tvarkos aprašą.

74. Vadybos sistemos dokumentuose, kuriuose aprašoma statyba, licencijos turėtojas privalo nustatyti reikalavimus SS KSK patikrinimams prieš jų įrengimą, montavimą ir surinkimą.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

SS KSK BANDYMAI, PATIKRINIMAI, PRIEŽIŪRA

75. Licencijos turėtojas turi išanalizuoti SS KSK bandymų, patikrinimų ir priežiūros apimtis atsižvelgiant į BEO statinio projektą ir normatyvinių techninių dokumentų reikalavimus, parengti ir patvirtinti SS KSK bandymų, patikrinimų ir priežiūrą reglamentuojančius dokumentus.

76. SS KSK turi būti patikrinti ir išbandyti gamintojo pagal taikomus normatyvinių techninių dokumentų reikalavimus, įskaitant BEO statinio projekto techninėje specifikacijoje nurodytus standartus.

77. Licencijos turėtojas turi įvertinti, kokiems SS KSK prieš transportuojant į statybą, turi būti atliktas išankstinis surinkimas ir komponentų montažinio surinkimo ženklavimas, parengti ir patvirtinti išankstinį surinkimą ir komponentų montažinio surinkimo ženklavimą reglamentuojančius dokumentus.

78. Licencijos turėtojas turi užtikrinti BEO statinio projekte ir normatyviniuose techniniuose dokumentuose nurodytų patikrinimų, bandymų ir priežiūros atlikimą. Šie patikrinimai, bandymai ir priežiūra turi būti raštiškai dokumentuojami, siekiant patvirtinti, jog SS KSK statyba buvo atlikta pagal nustatytus reikalavimus ir atitinka nustatytus kriterijus. Tipiniuose SS KSK patikrinimų, bandymų ir priežiūros dokumentuose turi būti pateikiama ši informacija:

- 78.1. SS KSK identifikavimo žymėjimas;
- 78.2. patikrinimų ir (arba) bandymų metodas ir eigos aprašymas;
- 78.3. patikrinimo ir (arba) bandymų data ir laikas;
- 78.4. informacija apie tikrintoją (pavyzdžiui, pavadinimas, organizacija ir kiti duomenys);
- 78.5. patikrinimams ir (arba) bandymams panaudoti kalibruoti įrankiai ar įranga;
- 78.6. patikrinimo ir (arba) bandymų rezultatai ir palyginimai su nustatytais kriterijais;
- 78.7. nustatytų trūkumų sąrašas ir jų sprendimo planas;
- 78.8. neužbaigtų darbų sąrašas ir numatomų veiksmų planas;
- 78.9. patvirtinimas, kad nurodyti dokumentai ir įrašai yra tinkami ir išsamūs.

79. Jei teisės aktuose numatyta, kad bandymus ir patikrinimus turi atlikti akredituota atitikties vertinimo įstaiga, licencijos turėtojas turi tai numatyti vadybos sistemos dokumentuose ir užtikrinti tokių bandymų atlikimą.

80. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad SS KSK bandymai ir patikrinimai, priimtino kriterijai ir rezultatai būtų dokumentuojami taip, kad jie galėtų būti nepriklausomai įvertinti.

81. Jei SS KSK reikalaujamos kokybės pasiekimui turi įtakos gamybos procesas, licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad būtų patikrintas gamybos procesas. Šio patikrinimo eiga ir rezultatai turi būti dokumentuojami.

82. Bandymai ir patikrinimai turi būti dokumentuojami tokia eilės tvarka, kaip ir darbo procesas. Sertifikatai, deklaracijos ir patikrinimų įrašai turi būti saugomi.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS GAMYBA IR MONTAVIMAS STATYBVIETĖJE

83. Licencijos turėtojas turi užtikrinti, kad statybvietyje atliekama gamyba ir montavimas būtų išdėstyti taip, kad šios veiklos neturėtų neigiamos įtakos SS KSK ar veikloms, kurios gali daryti neigiamą įtaką SS KSK.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

84. Licencijos turėtojas privalo pateikti VATESI patvirtintus vadybos sistemos dokumentų, kuriuose aprašoma statybos veikla, kopijas (įskaitant atnaujintas jų redakcijas su juose pažymėtais pakeitimais) vadovaujantis šių Reikalavimų 3.6 punkte nurodyto teisės akto IX skyriaus pirmajame skirsnyje nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

85. Asmuo, pažeidęs Reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Įsakymas

Nr. [22.3-18](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-01892

Dėl Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko 2014 m. sausio 29 d. įsakymo Nr. 22.3-22 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.4.2-2014 „Branduolinės energetikos objekto statybos vadyba“ patvirtinimo“ pakeitimo